

Religionskunskap

Etik

BEDÖMNINGSANVISNINGAR TILL BEDÖMNINGSSTÖD I ÅRSKURS 4-6

Prov som återanvänds av Skolverket omfattas av sekretess enligt 17 kap. 14§ offentlighets- och sekretesslagen.

Detta prov återanvänds av Skolverket t.o.m 2022-01-30

---

1. Allmän information	sid. 3
Bedömningsstödet koppling till kursplanen	sid. 3
Förmågor	sid. 3
Centralt innehåll	sid. 3
Kunskapskrav	sid. 3
Utgångspunkter för bedömning	sid. 4
2. Bedömningsanvisningar	sid. 5
Uppgift 1 Att göra gott - <i>Den barmhärtige samariern</i>	sid. 6
Uppgift 2 Förlåtelse	sid. 9
Uppgift 3 Förlåtelse	sid. 10
Uppgift 4 Etiska begrepp	sid. 12
Uppgift 5 Att visa mod	sid. 13
Uppgift 6 Etiska begrepp	sid. 15
Uppgift 7 Etiska begrepp	sid. 16
Uppgift 8 Att göra gott - majblomman	sid. 19
3. Resultatsammanställning och formulär för återkoppling	sid. 20
4. Formulär för sammanställning på gruppnivå	sid. 21

Inledning

Detta häfte ska användas vid bedömning av uppgifterna som ingår i bedömningsstödet *Etik* i religionskunskap i årskurserna 4-6. Häftet består av tre kapitel. Inledningsvis finns allmän information om bedömningsstödet koppling till kursplanen och utgångspunkter för bedömning av uppgifterna (kapitel 1). Sedan följer anvisningar för att bedöma elevernas prestationer på uppgifterna samt exempel på bedömda elevsvar med bedömningskommentarer (kapitel 2). Därefter följer formulär för sammanställning av elevresultat och sammanställning av resultat på klass-/gruppnivå (kapitel 3 och 4).

---

1. Allmän information

Bedömningsstödet är utformat för att ge stöd för bedömningen av elevens kunskaper i relation till kunskapskraven i religionskunskap i årskurs 6. Beskrivningen av progressionen i uppgifterna och exemplen på elevprestationer utgår genomgående från kunskapskraven i årskurs 6. Bedömningsstödet kan även användas i årskurserna 4 och 5, om hänsyn tas till elevens kunskapsutveckling vid bedömningsstödet genomförande.

Bedömningsstödet koppling till kursplanen

Förmågor

Bedömningsstödet tar sin utgångspunkt i elevens förmåga att:

- Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller.

Centralt innehåll

Bedömningsstödet behandlar följande centrala innehåll:

- Några etiska begrepp, till exempel jämlikhet och solidaritet.
- Vardagliga moraliska frågor som rör flickors och pojkars identiteter och roller, jämställdhet samt utanförskap och kränkning.
- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott.

Kunskapskrav

Bedömningsstödet är utformat för att ge underlag för bedömning av följande del av kunskapskraven i religionskunskap i årskurs 6:

- Eleven kan föra **enkla/utvecklade/väluvecklade** resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som **i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det** och använder några etiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt**.

Utgångspunkter för bedömning

Bedömningsstödet tar sin utgångspunkt i den del som är vitmarkerad i översikten. Eleven får möjlighet att i flera uppgifter visa sin förmåga att resonera, reflektera och använda etiska begrepp. De delar som är gråmarkerade i översikten prövas inte i detta bedömningsstöd.

Förmåga	Uppgifter	Kunskapskrav
Analysera kristendomen, andra religioner och livsåskådningar samt olika tolkningar och bruk inom dessa.		Eleven har grundläggande/goda/mycket goda kunskaper om några heliga platser eller rum, ritualer och levnadsregler som hör till världsreligionerna och visar det genom att föra enkla/utvecklade/välutvecklade resonemang om likheter och skillnader mellan några religioner. Eleven visar även på enkla samband mellan konkreta religiösa uttryck och centrala tankegångar inom världsreligionerna. Eleven kan beskriva några grundläggande drag i fornskandinavisk och samisk religion...
Analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden och skeenden i samhället.		...och ger även exempel på hur fornskandinavisk religion kan iakttas i dagens samhälle. Eleven kan redogöra för några kristna högtider och traditioner och göra enkla/utvecklade/välutvecklade och nyanserade jämförelser mellan kristendomens betydelse för svenskt kultur- och samhällsliv förr och nu.
Reflektera över livsfrågor och sin egen och andras identitet.		Eleven kan också föra enkla/utvecklade/välutvecklade och nyanserade resonemang om hur livsfrågor skildras i olika sammanhang och vad religioner och andra livsåskådningar kan betyda för olika människor på ett sätt som till viss del för resonemanget framåt/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det.
Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Eleven kan föra enkla/utvecklade/välutvecklade resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det och använder några etiska begrepp på ett i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt.
Söka information om religioner och andra livsåskådningar och värdera källornas relevans och trovärdighet.		Eleven kan söka information om religioner och andra livsåskådningar och använder då olika typer av källor på ett i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt samt för enkla/utvecklade/välutvecklade resonemang om informationens och källornas användbarhet.

---

2. Bedömningsanvisningar

Bedömningsanvisningarna för respektive uppgift har en gemensam struktur:

- Formulering av uppgiften/Formulering av uppgiften och rätta svar.
- Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven.
- Bedömningsaspekter och progression.
- Exempel på bedömda autentiska elevsvar med tillhörande kommentarer.

Den första punkten återger uppgiftens formulering och den andra anger vilken del av kunskapskraven som uppgiften bedöms utifrån. Bedömningsaspekterna preciserar vilket innehåll och vilka kvalitéer som ska bedömas i elevernas svar. Uppgiftens progression presenteras på olika nivåer i en bedömningsmatris. För uppgifter med öppet frågeformat finns autentiska elevsvar på olika nivåer. Dessa elevsvar är bedömda och kommenterade utifrån bedömningsmatriSENS innehåll.

1. Att göra gott - Den barmhärtige samariern

Formulering av uppgiften

1a Resonera om vilka anledningar det kan finnas till att prästen och leviten väljer att inte hjälpa den misshandlade mannen.

1b Ett budskap i berättelsen är att ”Det är en människas handlingar som visar vem hon är”. Ge flera exempel som förklarar hur detta budskap hör ihop med berättelsen.

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra **enkla/utvecklade/väluvecklade** resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som **i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det** och använder några etiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.

Bedömningsaspekter och progression

I vilken utsträckning eleven

- ger exempel på anledningar till varför den misshandlade mannen inte får hjälp,
- ger exempel på hur budskapen hör ihop med berättelsen och
- utvecklar sina exempel genom problematisering, slutsats eller perspektivbyte.

Enkelt resonemang	Utvecklat resonemng	Väluvecklat resonemang
Svaret innehåller en anledning	Svaret innehåller två anledningar	Svaret innehåller två anledningar
och	och	och
ett exempel som förklarar hur budskapet hör ihop med berättelsen.	minst två exempel som förklarar hur buskapet hör ihop med berättelsen	minst två exempel som förklarar hur buskapet hör ihop med berättelsen
	eller	och
	ett exempel som utvecklas genom en problematisering, en slutsats eller ett perspektivbyte.	minst ett exempel utvecklas genom en problematisering, en slutsats eller ett perspektivbyte.

Exempel på elevsvar

Elevsvar som motsvarar ett enkelt resonemang

Prästen var rädd för att han skulle bli överfallen själv så han hjälpte inte till. Samarien hjälpte juden fast dom va fiender så han visade verkligen vem han var.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller en anledning till varför den misshandlade mannen inte får hjälp, prästen var rädd att själv bli överfallen. Svaret innehåller också ett exempel som förklarar hur budskapet hör ihop med berättelsen, samariern hjälpte en fiende och visade på så sätt vem han var.

Elevsvar som motsvarar ett utvecklat resonemang

Elevsvar 1: I berättelsen var prästen rädd för sin egen skull så han ville inte hjälpa till och leviten tänkte att han själv skulle få problem om han hjälpte mannen.

Budskapet tycker jag hör ihop med berättelsen för även om samarierna och judarna var fiender så hjälper samarien juden eftersom han ser att han e skadad och tänker därför inte på att dom e fiender. Det hör också ihop för att i slutet på texten när juden ligger på sjukhus skulle sammarien åka iväg igen. Då gav han 2 silverpengar till värden och sa att han skulle ta hand om honom och att han betalar mer om det behövs. Han spenderade sina pengar på en man han inte visste vem det var och var beredd att betala mer fast dom var fiender.

Elevsvar 2: Jag tror prästen var rädd för han trode mannen var död och sen va han rädd för att han själv skulle bli överfallen som mannen.

Berättelsen handlade om medkänsla och att visa vem man är. Ingen ville hjälpa mannen förutom samariern. Men samtidigt var samarierna och judarna värsta fiender. Samarien tänkte inte på sig själv som dom andra två hade gjort. Samarien tyckte synd om honom och hjälpte honom utan problem.

Dom där rövorna visade ingen medkänsla utan tänkte bara på sig själva och visade att de var själviska.

Bedömningskommentar:

Elevsvar 1: Svaret innehåller två anledningar till varför den misshandlade mannen inte får hjälp, prästen är rädd för sin egen skull och leviten vill inte själv ha problem. Svaret innehåller också två exempel som förklarar hur budskapet hör ihop med berättelsen, samariern hjälpte en fiende och han var beredd att betala pengar för att hjälpa någon han inte kände.

Elevsvar 2: Svaret innehåller två anledningar till varför den misshandlade mannen inte får hjälp, prästen är rädd för den döde mannen och han är rädd för att själv bli överfallen. Svaret innehåller också ett exempel som förklarar hur budskapet hör ihop med berättelsen, samarierna hjälpte en fiende eftersom han tyckte synd om honom, och innehåller ett perspektivbyte, rövarena visade ingen medkänsla utan tänkte bara på sig själva och visade på så sätt vilka de var.

Elevsvar som motsvarar ett välutvecklat resonemang

Anledningarna kan vara att prästen var rädd för en man som kanske var död och rädd för att han också skulle bli nerslagen. Leviten var orolig för att han själv skulle få besvär.

Budskapet hör ihop med texten eftersom även om samarierna och judarna är fiender så hjälpte samariern juden ändå för att dom båda är människor. Budskapet hör även ihop med texten för att prästen och leviten visade vem dom var när de bara åkte förbi.

De var ju rädda. Däremot skulle kanske jag också åkt förbi eftersom man vet ju aldrig om mannen var farlig. Prästen och leviten kanske hade vart med om sådant förr och vågade inte stanna denna gången men det blir inget bra samhälle om ingen vågar hjälpa.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller minst två anledningar till att den misshandlade mannen inte får hjälp, prästen är rädd för mannen som kanske är död, prästen är rädd att själv bli nerslagen och leviten är orolig för att själv få besvär. Svaret innehåller också två exempel som förklarar hur budskapet hör ihop med berättelsen, samariern hjälpte juden trots att de var fiender och prästen och leviten red bara förbi, och ett exempel utvecklas genom en problematisering, prästen och leviten kunde inte veta om mannen var farlig, de kanske har upplevt en liknande situation tidigare, och en slutsats, samhället blir inte bra om man inte vågar hjälpa varandra.

(Det räcker med problematisering, slutsats eller perspektivbyte)

2. Förlåtelse

Formulering av uppgiften

Ge exempel på en situation där man kan behöva be om förlåtelse och resonera om vad det kan leda till för både den som ber om förlåtelse och den som förlåter.

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra **enkla/utvecklade/välutvecklade** resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som **i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det** och använder några etiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.

Bedömningsaspekter och progression

I vilken utsträckning eleven

- ger exempel på en situation som handlar om förlåtelse och
- beskriver konsekvenser.

Enkelt resonemang	Utvecklat resonemang	Välutvecklat resonemang
Svaret innehåller ett exempel på en situation där man kan behöva be om förlåtelse och en konsekvens för den som ber om förlåtelse eller den som förlåter.		

Exempel på elevsvar

Elevsvar som motsvarar ett enkelt resonemang

Om man råkar knuffa någon så måste man be om förlåtelse för den personen som blev knuffad kanske tror att den andra personen inte tycker om en därför måste man be om förlåtelse så att ingen blir ledsen.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller ett exempel på en situation där man kan behöva be om förlåtelse, man råkar knuffa någon och en förklaring av vad det kan leda till om man inte ber om förlåtelse, någon kan bli ledsen.

3. Förlåtelse

Formulering av uppgiften

Beskriv flera olika orsaker till varför det kan vara svårt att be om förlåtelse och att förlåta.

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra **enkla/utvecklade/välutvecklade** resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som **i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det** och använder några etiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.

Bedömningsaspekter och progression

I vilken utsträckning eleven

- beskriver orsaker till varför det kan vara svårt att be om förlåtelse eller att förlåta.

Enkelt resonemang	Utvecklat resonemang	Välutvecklat resonemang
Svaret innehåller totalt två orsaker till varför det kan vara svårt att be om förlåtelse	Svaret innehåller totalt tre orsaker fördelade på både varför det kan vara svårt att be om förlåtelse	Svaret innehåller totalt fyra orsaker fördelade på både varför det kan vara svårt att be om förlåtelse
och/eller	och	och
varför det kan vara svårt att förlåta.	varför det kan vara svårt att förlåta.	varför det kan vara svårt att förlåta.

Exempel på elevsvar

Elevsvar som motsvarar ett enkelt resonemang

man kanske inte vågar stå för det man har gjort. eller man är rädd att den andra personen inte förlåter en.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller två orsaker till varför det kan vara svårt att be om förlåtelse, man vågar inte stå för det man har gjort och man är rädd för att inte bli förlåten.

Elevsvar som motsvarar ett utvecklat resonemang

De kan vara så att nån har sagt mycket kränkande saker så att det är svårt att förlåta hen. Eller en kompis som har svikit en och då kan de vara svårt för en att förlåta hen för att man har gjort nåt så dumt att hen inte förskämar att vara vän med en. men samtidigt kan det vara svårt säga förlåt om t.ex. båda har gjort nåt dumt och man måste börja säga förlåt även om man är arg på den andra personen.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller tre orsaker till varför det kan vara svårt att be om förlåtelse och att förlåta, man har fått höra mycket kränkande saker, man har blivit väldigt sviken och båda har gjort och sagt dumma saker men man själv måste börja med att säga förlåt.

Elevsvar som motsvarar ett välutvecklat resonemang

Det kan vara svårt att be om förlåtelse eftersom man kan känna att man har gjort fel men att man inte vågar erkänna det. Det kan också kännas svårt för att man tror att kompiserna inte kommer att förlåta en själv för det man har gjort. En anledning kan också vara att man var elak mot kompiserna för att man tycker att kompiserna var elak mot en själv och vill därför inte förlåta kompiserna. Det kan även vara svårt att förlåta någon kanske för att man inte vet ifall kompiserna kommer att upprepa det hen har gjort eller ifall man tror att hen kommer att vara taskig igen.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller fyra orsaker till varför det kan vara svårt att be om förlåtelse och att förlåta, man vågar inte erkänna att man gjort fel, man tror inte att man kommer bli förlåten, man tycker att kompiserna själv varit elak mot en och man tror kanske att kompiserna kommer att upprepa det taskiga hen gjorde.

4. Etiska begrepp

Formulering av uppgiften och rätta svar

Dra streck mellan de olika etiska begreppen och rätt förklaring.

jämlikhet - b

kränkning - f

solidaritet - a

jämställdhet - d

empati - g

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra **enkla/utvecklade/välutvecklade** resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som **i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det** och använder några etiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.

Bedömningsprogression

Begreppsanvändning på ett i huvudsak fungerande sätt	Begreppsanvändning på ett relativt väl fungerande sätt	Begreppsanvändning på ett väl fungerande sätt
3 rätt	5 rätt	

5. Att visa mod

Formulering av uppgiften

Ge olika exempel som förklarar hur en människa kan visa mod och vilka följder/konsekvenser det kan få för de olika inblandade.

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra **enkla/utvecklade/väluvecklade** resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som **i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det** och använder några etiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.

Bedömningsaspekter och progression

I vilken utsträckning eleven

- ger exempel som förklarar hur en människa kan visa mod och
- beskriver konsekvenser.

Enkelt resonemang	Utvecklat resonemang	Väluvecklat resonemang
Svaret innehåller ett exempel som förklarar hur en människa kan visa mod och en konsekvens för någon av de inblandade beskrivs	Svaret innehåller två exempel som förklarar hur en människa kan visa mod och en konsekvens för någon av de inblandade beskrivs	Svaret innehåller två exempel som visar hur en människa kan visa mod
eller	eller	och
två exempel som förklarar hur en människa kan visa mod.	ett exempel som förklarar hur en människa kan visa mod och två konsekvenser för någon eller några av de inblandade beskrivs.	två konsekvenser för någon eller några av de inblandade beskrivs.

Exempel på elevsvar

Elevsvar som motsvarar ett enkelt resonemang

Elevsvar 1: En människa kan visa mod på alla sorters sätt t.ex genom att hjälpa andra människor i nöd genom att riskera sitt eget liv för andra t.ex som soldat. Om du gör det kan du bli väldigt omtyckt av andra för att du hjälper dem.

Elevsvar 2: Mod kan innebära småsaker för vissa som att våga fråga en vuxen om hjälp i till exempel skolan. Eller våga fråga om man får vara med och leka.

Bedömningskommentar:

Elevsvar 1: Svaret innehåller ett exempel som förklarar hur en människa kan visa mod, man riskerar sitt liv för andra, och en konsekvens, man blir omtyckt av andra.

Elevsvar 2: Svaret innehåller två exempel som förklarar hur en människa kan visa mod, fråga en vuxen om hjälp och fråga om man får vara med och leka.

Elevsvar som motsvarar ett utvecklat resonemang

Elevsvar 1: Man kan visa mod på massa sätt. Men ett exempel är att man står för den man är och vad man gör. Även fast man kanske har en annan klädstil än alla andra eller att man gillar ett särskilt band. På det sättet är man sann mot sig själv och man mår mycket bättre själv.

Elevsvar 2: Om man ser någon bli mobbad i skolan är det modigt att gå fram till mobbarna och säga att det inte är okey. Om man gör det kanske andra vågar göra samma sak & då blir ingen mobbad.

Bedömningskommentar:

Elevsvar 1: Svaret innehåller två exempel som förklarar hur en människa kan visa mod, man står för den man är och för vad man gör, och en konsekvens, man mår mycket bättre.

Elevsvar 2: Svaret innehåller ett exempel som förklarar hur en människa kan visa mod, gå fram till mobbarna, och två konsekvenser, andra vågar göra samma sak och ingen blir mobbad.

Elevsvar som motsvarar ett välutvecklat resonemang

Att visa mod är en bra sak. Det finns olika sorters mod, det finns folk som vågar hoppa fallskärm, det finns även folk som vågar stå upp för andra hur svår situation de är i. Det är också mod. Ifall man är en sån som vågar hoppa fallskärm så får man ut det mesta av livet tror jag. Det påverkar inte de runt om dig så mycket dock. Medans om du är en sån som står upp för folk så påverkar du alla omkring dig positivt. du gör de glada och trygga.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller två exempel på hur en människa kan visa mod, hoppa fallskärm och stå upp för andra, och två konsekvenser, man får ut det mesta av livet och man gör andra glada och trygga.

6. Etiska begrepp - förlåtelse

Formulering av uppgiften

Välj två av begreppen och motivera på vilka sätt de har en tydlig koppling till förlåtelse.

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra enkla/utvecklade/välutvecklade resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det och använder några etiska begrepp på ett i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt.

Bedömningsaspekter och progression

I vilken utsträckning eleven

- kopplar ihop två etiska begrepp med förlåtelse.

Begreppsanvändning på ett i huvudsak fungerande sätt	Begreppsanvändning på ett relativt väl fungerande sätt	Begreppsanvändning på ett väl fungerande sätt
Svaret innehåller en motivering till kopplingen mellan två etiska begrepp och förlåtelse.		

Exempel på elevsvar

Elevsvar som motsvarar ett enkelt resonemang

Jag väljer begreppet ansvar. Det handlar om förlåtelse eftersom att det är personens ansvar att både förlåta och att säga förlåt.

Jag väljer begreppet lättnad. Det handlar om förlåtelse eftersom att man alltid känner en lättnad när man har förlåtit någon och när man har bett om förlåtelse.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller motiveringar till hur ansvar och lättnad kopplas ihop med förlåtelse, det är personens ansvar att förlåta och att säga förlåt och man känner lättnad när man har förlåtit någon och när man har bett om förlåtelse.

7. Etiska begrepp - olika situationer

Formulering av uppgiften

Välj en av situationerna och para ihop den med det etiska begrepp du tycker passar bäst.

7a Jag väljer situation nummer ____ och det etiska begreppet _____ .

7b Förklara hur situationen och det etiska begreppet hör ihop.

7c Vilka följder/konsekvenser kan det som sker på bilden få för de inblandade?

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra **enkla/utvecklade/väluvecklade** resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som **i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det** och använder några etiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.

Bedömningsaspekter och progression

I vilken utsträckning eleven

- förklarar hur situation och etiskt begrepp hör ihop och
- beskriver konsekvenser.

Enkelt resonemang	Utvecklat resonemang	Väluvecklat resonemang
Svaret innehåller en förklaring av hur valt begrepp och vald situation hör ihop och minst en konsekvens beskrivs.	Svaret innehåller en förklaring av hur valt begrepp och vald situation hör ihop och minst två konsekvenser beskrivs.	

Exempel på elevsvar

Elevsvar som motsvarar ett enkelt resonemang

En taskig kommentar är en kränkning. Om någon säger något dumt blir folk ledsna.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller en förklaring av hur valt begrepp och vald situation hör ihop, en kränkning är en taskig kommentar, och en konsekvens beskrivs, folk blir ledsna av taskiga kommentarer.

Elevsvar som motsvarar ett utvecklat resonemang

Om jag skulle vart nära nån som drunknar skulle jag känt ett ansvar att försöka så mycket jag kunde för det är ändå ett liv som står på spel och om jag inte skulle förökt så skulle jag inte mått bra efter. Men om jag gör det och räddar personen blir jag hyllad och mår bra. så de blir ett ansvar.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller en förklaring av hur valt begrepp och vald situation hör ihop, ansvar hör ihop med att rädda liv, och två konsekvenser beskrivs, man skulle inte mått bra om man inte försökt rädda ett liv (omvänt resonemang, om jag inte försöker rädda liv så...) och om man räddar liv blir man hyllad.

8. Att göra gott - Majblomman

Formulering av uppgiften

Resonera om på vilka olika sätt pengarna kan göra skillnad för barnen och familjerna på kort sikt och på lång sikt.

Bedömningen utgår från följande del av kunskapskraven

Eleven kan föra enkla/utvecklade/välutvecklade resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det och använder några etiska begrepp på ett i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt.

Bedömningsaspekter och progression

I vilken utsträckning eleven

- ger exempel på hur pengarna kan göra skillnad.

Enkelt resonemang	Utvecklat resonemang	Välutvecklat resonemang
Svaret innehåller två exempel på hur pengarna kan göra skillnad.	Svaret innehåller tre exempel på hur pengarna kan göra skillnad på både kort och lång sikt.	Svaret innehåller tre exempel på hur pengarna kan göra skillnad på både kort och lång sikt utifrån både barnets och familjens perspektiv.

Exempel på elevsvar

Elevsvar som motsvarar ett enkelt resonemang

Jag tror att barnet kommer må mycket bättre om hen får ett par nya glasögon. Barnet kan få flera kompisar och att det kan gå bättre i skolan.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller två exempel på hur pengarna kan göra skillnad, hen får fler kompisar och det går bättre i skolan.

Elevsvar som motsvarar ett utvecklat resonemang

Jag tror att tjejen som behöver glasögon skulle få det mycket bättre om hon fick pengarna. Om vi utgår ifrån att hon går i skolan skulle det vara mycket bättre med dom nya glasögonen eftersom hon skulle koncentrera sig mycket bättre. Hon skulle slippa få sin huvudvärk och kunna prestera bättre i skolan. Hon skulle kunna få mer kompisar om pengarna skulle hjälpa hennes sociala hälsa. Få en ljusare framtid och kunna få ett bra jobb.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller tre exempel på hur pengarna kan göra skillnad på kort och på lång sikt, hon kan koncentrera sig bättre, hon kan prestera bättre i skolan och hon kan få ett bra jobb.

Elevsvar som motsvarar ett välutvecklat resonemang

Om den som behöver glasögon får pengarna kan effekten bli att det barnet mår bättre på många sett. Om hen får nya glasögon så försvinner huvudvärken och kan koncentrera sig mer på skolan och få en bättre utbildning. Även för föräldrarna blir det bättre. De slipper oroa sig för att deras barn mår dåligt, Och kan bli lite gladare och prestera bättre på jobbet.

Bedömningskommentar:

Svaret innehåller minst tre exempel på hur pengarna kan göra skillnad, på kort och på lång sikt och för barnet och familjen, huvudvärken försvinner, hen kan koncentrera sig bättre, få en bättre utbildning och föräldrarna slipper oroa sig, blir gladare och presterar bättre på jobbet.

3. Resultatsammanställning och formulär för återkoppling

Elevens namn: _____ Datum: _____ Årskurs: _____

Förmåga	Uppgifter	Kunskapskrav
Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Eleven kan föra enkla/utvecklade/välutvecklade resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som i huvudsak hör till ämnet/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och fördjupar eller breddar det och använder några etiska begrepp på ett i huvudsak/relativt väl/väl fungerande sätt.

Uppgift	Enkla resonemang Begrepps- användning på ett i huvudsak fungerande sätt	Utvecklade resonemang Begrepps- användning på ett relativt väl fungerande sätt	Välutvecklade resonemang Begrepps- användning på ett väl fungerande sätt
1 Att göra gott - Den barmhärtige samariern			
2 Förlåtelse			
3 Förlåtelse			
4 Etiska begrepp			
5 Att visa mod			
6 Etiska begrepp - förlåtelse			
7 Etiska begrepp - olika situationer			
8 Att göra gott - Majblomman			

Följande frågor kan användas för att tolka resultaten på elevnivå:
 Hur väl stämmer resultatet överens med övriga prestationer under året?
 Skiljer sig resultatet åt när det gäller olika typer av uppgiftsformat?
 Vilka utvecklingsmöjligheter finns det?

4. Formulär för sammanställning på gruppnivå

Klass/grupp: _____ Datum: _____ Årskurs: _____

Markera det antal elever som uppnått de olika nivåerna.

Uppgift	Visar ej enkla resonemang eller begrepps-användning på ett i huvudsak fungerande sätt	Enkla resonemang Begrepps-användning på ett i huvudsak fungerande sätt	Utvecklade resonemang Begrepps-användning på ett relativt väl fungerande sätt	Välutvecklade resonemang Begrepps-användning på ett väl fungerande sätt
1 Att göra gott - Den barmhärtige samariern				
2 Förlåtelse				
3 Förlåtelse				
4 Etiska begrepp				
5 Att visa mod				
6 Etiska begrepp - förlåtelse				
7 Etiska begrepp - olika situationer				
8 Att göra gott - Majblomman				

Följande frågor kan användas för att tolka resultaten på gruppnivå:

Vilka uppgifter fungerar bra i gruppen?

Vilka uppgifter fungerar mindre bra i gruppen?

Vad kan det bero på?

Hur kan gruppens resultat påverka min undervisning?

